

Мехович Є. С.,
аспірантка

Науковий керівник: **Дюжев В. Г.,**
д-р.екон.наук, професор, професор кафедри економіки бізнесу та
міжнародних економічних відносин
Національний технічний університет
"Харківський політехнічний інститут", м. Харків

РОЛЬ РИНКУ КРИПТОВАЛЮТ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇНИ

Роль ринку криптовалют у забезпеченні продовольчої безпеки країни може бути обмеженою, але він може мати певний вплив на окремі аспекти цього питання. Розвиток ринку криптовалют є актуальним і має велику важливість у сучасному фінансовому світі [1-12]. Технологія блокчейн, на якій ґрунтується більшість криптовалют, відкриває нові можливості для фінансової та інших галузей. Вона дозволяє здійснювати безпечні, прозорі та децентралізовані транзакції, що має потенціал змінити спосіб, яким ми працюємо з фінансами [2, 4, 11]. Криптовалюти відкривають доступ до фінансових послуг для мільйонів людей по всьому світу, які мають обмежений доступ до традиційних банківських систем. Це може допомогти зменшити фінансову нерівність та забезпечити більш широкий доступ до фінансових послуг. Для інвесторів криптовалюти представляють новий клас активів з потенціалом для високих доходів. Це дозволяє диверсифікувати портфелі та отримувати прибуток від коливань цін. Ринок криптовалют створює сприятливе середовище для розвитку інноваційних проєктів та стартапів [1, 5, 8, 12]. Багато з них працюють над новими рішеннями у сферах фінансів, технологій та соціальних аспектів. Криптовалюти надають можливість користувачам контролювати свої фінансові активи без посередників, таких як банки чи уряди. Це забезпечує більшу приватність та безпеку власності [3, 7, 10]. В той же час, важливо враховувати ризики, пов'язані з використанням криптовалют, такі як волатильність ринку та можливість зловживання та шахрайства, які можуть мати негативний вплив на продовольчу безпеку. Тому важливо встановлювати ефективний регуляторний контроль та вдосконалювати механізми моніторингу та регулювання цього ринку.

Результати дослідження. Ринок криптовалют постійно змінюється та розвивається під впливом різних факторів. Пропонуємо для аналізу та врахування в поточній економічній діяльності найбільш важливі з них.

1. Технологічні інновації. Розвиток ринку криптовалют може також сприяти розвитку блокчейн-технологій, які можуть бути використані для створення систем відслідковування продуктів та забезпечення їх якості та безпеки від поставки до споживання. Остійний розвиток технології блокчейн і супутніх технологій, таких як смарт-контракти, сприяє вдосконаленню функціональності криптовалют та розширенню їх можливостей. Технологічні інновації, такі як блокчейн та смарт-контракти, продовжують розвиватися та створювати нові можливості для криптовалют та їхнього використання

2. Фінансова стабільність. Криптовалюти можуть стати джерелом фінансування для інноваційних проєктів в сфері продовольства, таких як розвиток нових технологій для збільшення врожаю, покращення якості продуктів або впровадження стійких методів виробництва. Організації та фермерські господарства, які використовують криптовалюти, можуть бути менш залежними від традиційних фінансових установ та валютних ринків, що може сприяти їх фінансовій стабільності та здатності забезпечувати продовольчу безпеку.

3. Регуляторна ситуація. Рішення регуляторних органів щодо легалізації, регулювання або заборони криптовалют можуть суттєво впливати на їхню популярність та прийняття в різних країнах.

4. Попит та інтерес інвесторів. Інтерес з боку інвесторів та споживачів може суттєво впливати на ціни криптовалют та їх загальну ринкову капіталізацію.

5. Технічні параметри та масштабування. Проблеми, пов'язані з масштабуванням та швидкістю обробки транзакцій, можуть впливати на ефективність та прийняття конкретної криптовалюти.

6. Партнерства та прийняття в реальному секторі. Заклучення партнерств з великими компаніями та прийняття криптовалют як способу платежу можуть сприяти їхньому розвитку та використанню.

7. Безпека та довіра. Рівень безпеки, якості розробки та довіра споживачів щодо конкретної криптовалюти можуть впливати на її популярність та прийняття.

8. Глобальні події та геополітичні фактори. Події, такі як економічні кризи, геополітичні конфлікти та інші глобальні події, можуть мати значний вплив на ринок криптовалют та ціни на них.

9. Глобальний доступ до ресурсів. Криптовалюти можуть допомагати підприємствам і фермерам отримати доступ до фінансування та ресурсів незалежно від їх місця розташування, що сприяє розвитку сільськогосподарських галузей там, де доступ до традиційних фінансових послуг обмежений.

10. Глобальна торгівля. Використання криптовалют може спростити міжнародну торгівлю сільськогосподарською продукцією, знизити витрати та уникнути платіжних перешкод, що може сприяти забезпеченню рівного доступу до продуктів харчування на глобальному рівні.

11. Високий рівень волатильності. Ринок криптовалют є дуже волатильним і піддається значним коливанням цін. Це створює як можливості для високих прибутків, так і ризики втрат.

12. Вплив регулювання: Регуляторні рішення у різних країнах можуть має значний вплив на ціни та прийняття криптовалют.

Пропоновані нами фактори розвитку ринку криптовалют взаємодіють між собою та формують динаміку розвитку ринку криптовалют, роблячи його складним та відкритим для аналізу.

Аналіз ролі ринку криптовалют у забезпеченні продовольчої безпеки країни виявляє важливість цього феномену в контексті економічної стабільності та ефективності глобального господарства. Криптовалюти можуть сприяти

підвищенню ефективності та прозорості сільськогосподарських ринків через застосування технології блокчейн для відстеження походження та якості продуктів. Крім того, вони можуть забезпечити доступ до фінансування для сільськогосподарських суб'єктів господарювання, зокрема малих фермерів, що дозволить їм зростити виробництво та поліпшити доступність продовольства для населення. Однак необхідно ураховувати ризики, пов'язані зі змінністю курсів криптовалют та можливістю їх використання для нелегальних цілей, тому важливо розробляти регулюючі механізми для забезпечення стабільності та безпеки ринку криптовалют в контексті продовольчої безпеки країни.

Список використаних джерел

1. Витвицька О.Д. Роль комерціалізації інноваційної продукції у забезпеченні розвитку економіки. *Агроінком*. 2010. №10-12. С. 12-18.
2. Перерва П.Г., Борзенко В.І., Кобелева Т.О. Інтелектуальна власність: магістерський курс: підручник. Харків: НТУ «ХПІ», 2019. 1002 с.
URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/286988829.pdf>
3. Витвицька О.Д. Інноваційний розвиток підприємств аграрного сектору: монографія. Київ: Аграр Медіа Груп. 2012. 407 с.
4. Кобелева Т. О. Комплаєнс-безпека промислового підприємства: теорія та методи: монографія. Харків: Планета-Принт, 2020. 354с.
5. Витвицька О.Д. Вдосконалення механізмів соціально-економічних мотивацій підприємницької діяльності: автореф. дис. ... канд. екон. наук: спец. 08.06.02 / Ін-т регіональних досліджень НАН України. Л., 2000. 18с.
6. Kocziszky György, Pererva P.G., Szakaly D., Somosi Veres M. (2012) Technology transfer. *Kharkiv-Miskolc: NTU «KhPI»*. 668 p.
7. Витвицька О.Д., Даценко М.С., Даценко С.М., Розвиток ринку сільськогосподарської техніки. *Економіка АПК*. 2010, №10. С. 103-108.
8. Товажнянський В.Л. Антикризовий механізм сталого розвитку підприємства /Товажнянський В.Л.-Х.: Віровець А.П. : Апостроф, 2012. 703 с.
9. Витвицька О. Реалізація мотивацій підприємницької діяльності (вітчизняний та зарубіжний досвід). *Регіональна економіка*. 2000. №1. С.127-132
10. Перерва П.Г., Шаульська Л.В., Кобелева Т.О. Формування та використання системи моніторингу підприємницьких ризиків як запорука сталого розвитку бізнес-структур. *Економіка і організація управління*. № 1 (49), 2023. С.45-56
11. Витвицька О.Д., Козупиця Є.С. Інноваційні зміни та стимулювання розвитку галузі бджільництва в Україні. *Актуальні проблеми інноваційної економіки*. 2016. № 4. С. 44-48.
12. Pererva P.G., Kocziszky G., Veres Somosi M. (2019) Compliance program: [tutorial]. *Kharkov; Miskolc : NTU "KhPI"*. 689 p.